



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Incredulitatis est vel Crudelitatis nimix, non misereri petentium
misericordiam Animarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

flans, & quasi herba fullonum, & sedebit confans, & emundans argentum, & purgabit filios Levi, & colabit eos quasi aurum & quasi argentum. In quibus verbis tria sunt ad indicandam puritatem quam Deus optat maximam, valde consideranda. Primum est, quod multa simul conglobantur verba quæ unum & idem significant, ut tanto id scilicet apertius intelligatur. Secundum est, quod res per verba significata multum momenti addunt ad hoc ipsum exprimendum; quid enim purius quam quod igne confatur, quam quod confatorio purgatur, aut alio quovis modo colatur aurum & argentum? Tertium denique, quod verbis & rebus additur modus confandi & purgandi suos, non levis, non subitaneus, non præceps, non expeditus: sed lentus, gravis, cogitatus. *Sedebit*, inquit, *confans*, quasi qui meditatio rem agat, quasi qui tantum spatium sumat, tantumque ponat operæ, quantum res purganda exigit. Quod particulatim ad Purgatorium applicans S. Augustinus: *Quantum*, inquit, *exegerit culpa, tantum sibi ex homine vindicabit quædam rationabilis flamma disciplina: & quantum stultitia iniquitas suggererit, tantum sapiens flamma deficiat, Quæ cuncta facilius ex sequentibus intelligentur.*

l 50. Hom.
Hom. 10.

ALIA VERITAS PRACTICA.

Incredulitatis est vel Crudulitatis nimia, non misereri petentium misericordiam animarum.

RATIO EST, Quia non credere qua sunt digna fide de gravi aliquorum miseria, vel nolle illis succurrere cum facile possis, Incredulitatis est, vel nimia Crudelitas.

Sed non misereri petentium misericordiam animarum hoc ipsum est non credere qua sunt digna fide de gravi & extrema ipsarum miseria: Vel nolle illis quod facile possis, succurrere. Ergo & Incredulitatis est vel Crudelitatis nimia non illarum misereri. Quod certe si diligenter expandatur: & annueris divina Bonitas, erit opera pretium.

I. P U N C T U M.

QUONIAM universum de Fidei nostræ Mysteries deplorabat Jeremias, hoc particulatim de animabus in purgatorio de-

terentis dici debet: *Nullus est qui recogitet corde.* Jerem. 11. Non est qui cogitet esse aliam vitam, esse cælum, esse infernum, esse alterutrum æternitatem aliquando nobis ad eundam. Nō est qui recogitet esse purgatorium, ibi esse animas in extremis suis pœnis inelamantes quod olim Jobus in suis: *Miseremini mei, miseremini mei vos saltem amici mei, quia manus Domini tetigit me.* Nam si hoc vere cogitaretur ut vere est, quis amico, quis fratri, quis parentibus suam non ferret operam?

Videtur hodie quanti motus animorum omnium in hoc exhibendæ pietatis opus! quia videlicet ejus excitatur cogitatio, memoria revocatur, statim intellectus apprehendit quid sit rei, & quid factu sit opus, tum pari gressu voluntas movetur, & in omnes se inhectit partes, ut cum Gratia, tam iustum tam iuste debitum exolvat Religionis Officium.

O si diutius hæc duraret cogitatio! Si quod optabat David, nobis eveniret, *ut reliquia cogitationis diem festum agerent*, hoc unum sufficeret ad conferendam quam poscunt à nobis animæ misericordiam; hoc unum Scriptura exigit: *Sancta & salubris cogitatio pro defunctis exorare*, non dicit institutio festi, vel officii, vel alterius ordinandæ devotionis, sed sola cogitatio cum divina gratia subeat animum, satis erit ad flectendos animos nostros in id, quod poscunt à nobis animæ laborantes, omni loco & tempore fideliter impertendum.

Psal. 75.

2. Mac. 11.

Ad hanc autem firmius animis insigendam cogitationem, & crebrius frequentandam memoriam, crediderim id in primis opportunum, ut Mens gravi aliqua & vehementi percellatur ac imbuatur veritate, qua non modo quid sit boni cognoscat in hoc pietatis officio, sed quid mali esse possit jam ex hac vita, si suo desit muneri.

Vide nunc talis futura sit illa veritas, quæ idcirco præ cæteris paulo latius expédenda nobis modo proponitur. Experire num ita sit, vel quàm sit intolerandum si sentis ita esse, quod vel nimis incredulum; vel crudelem esse oportet si quam postulant animæ purgatorii misericordiam deneges. Quod ut clarius liquet, Perpende minutatim quid sit esse in presenti negotio vel Incredulum, vel Crudelē. Nonne is tibi videatur nimis incredulus qui digna fide, qui audita ex pluribus omni fide dignis supplicia quæ vel affinis vel amicus inter hostes patiat, & nolit credere? Vel si cre-

dat &

dat & rogetur opem ferre quā facile posset si vellet, nolit tamen, & in suis eū jacere pœnis malit, quā ullo se movere loco; Nonne is tibi crudelis, nonne ferus ac barbarus censeatur?

1. Mach.
15.

Nonne propterea Simon Jonathæ frater voluit potius argenti talenta centum dare quæ fratri redimendo Thryphon petebat quam fratrem in vinculis relinquere, ne aut incredulus haberetur si non crederet licet homini vafro & fallaci, fratrem hac pecunia redimendum; vel si nollet redimere, crudelis & inhumanus audiret apud populum, indeque invidiam contraheret numquam eluendam?

Nonne lecus factum ab Imperatore Mauritio deplorant omnes Historici? Nonne id in illo arguunt, quod cum audisset Milites Christianos bello ab hostibus captos & male habitos, posse si vellet nonnulla data pecunia redimi, vel auditis non credidit, vel audita contempsit, & miseris misericordiam abnuvit, unde ipse paulo post à Phoca simul cum liberis est interfectus?

Ex quibus, atque ex ipso communi sensu satis patet quid sit incredulum aut crudelem esse: Faceret Deus, ne id etiam tam multis liqueret exemplis.

II. PUNCTUM.

SED non misereri petentium misericordiam animarum, hoc ipsum est, vel non credere quæ fide digna dicuntur de extrema ipsarum miseria; vel nolle illis quod facile possis, succurrere.

Pedentem hic incedendum; & primo non misereri censeendus est, qui nihil de suo confert ad sublevandam animarum miseriam. Non quæ possunt conferri omnia, de quibus infra dicitur, non inquam requiruntur ab unoquoque conferenda; Satis est, si quod horum commodius possit, ita velit & agat: Sed nisi etiam aliquid suum agat aut patiatur, quantumcumque pium sentiat erga illas affectum, non potest dici misericors: Unde illud Sapientis præclare dictum: *Multi homines vocantur misericordes, virum autem fidelem quis inveniat?* Id est, solo nomine sunt misericordes non re ipsa, paucique tales sunt qui vim nominis impleant, quia pauci hoc agunt quod possint, in quo uno consistit fidelitas.

Pr. 20.

Deinde verò, quænam sit animarum in purgatorio detentarum miseria, quamque sit omni fide dignum quod de illa refertur, paulo at-

tentius investigandum; atque ex his quatuor circumstantiis breviter indicatis, fufius explanandum. Prima est, Gravitas pœnæ, quæ gravitate superat quidquid in hac vita pati possumus, ut expresse & luculenter ait S. Augustinus: *Non solum, inquit, de illo aeterno qui in aeternum cruciaturus est impius: sed etiam de illo qui emendabit eos, qui per ignem salvati erunt. Dicitur enim, ipse autem salvus eris, sic tamen quasi per ignem. Et quia dicitur, salvus eris, contemnitur ille ignis. Ita planè quamvis salvi per ignem: gravior tamen erit ille ignis, quam quidquid potest homo pati in hac vita. Et nostis quanta hic passi sunt mali, & possunt pati, tamen tanta passi sunt, quanta potuerunt pati & boni. Quid enim quisque maleficus, latro, adulter, sceleratus, sacrilegus periculis legibus, quod non periculis Martyr in confessione Christi? Ista ergo quæ hic sunt mala, multo faciliora sunt: & tamen videte quemadmodum ea homines ne patiantur, quidquid iusseris faciunt. Quanto melius faciunt quod jubet Deus, ne illa graviora patiantur!*

Secunda circumstantia est, pœnæ diuturnitas, quæ definiti quidem præcisè non potest, sed universim asseritur ad multos produci annos, nisi vivorum suffragiis contrahatur: Unde apte Origenes: *pro defunctis semper orandum, quia nescimus quamdiu cruciatus perduret. Et S. Bernardus, In purgabilibus, inquit, locis centupliciter quæ fuerint neglecta redduntur, usque ad novissimum quadranteum. Quibus si placet addere Cardinalem Bellarminum, hæc sunt ejus verba: Purgatorii pœnas ultra decem aut viginti annos extendi, & fortasse ultra centum propagari posse, non dubium est.*

Tertia circumstantia est, Impotentia sui juvandi; quidquid enim orent, quidquid agant aut patiantur, nihil ipsis confert ad pœnarum levamen aut subsidium, sunt enim extra viam meriti; possunt quidem suis pœnis contracta solvere debita, sed non possunt se per se ipsas à pœnis eximere. *Quia nec opus, nec ratio, nec sapientia erunt apud inferos quod tu properas, inquit Sapiens, Inferorum nomen usurpans pro quocumque loco ex infernis extra viam & patriam.*

Quarta est, quo uno se solari posse videntur, hoc ipso magis affliguntur, spe scilicet futurae beatitudinis; Nam spes illa est quæ cū differtur affligit animam, animam carne exutam, animam quæ valde apprehendit bonum quo privatur, animam quæ novit se sua culpa tan-

to privari bono, animam quæ Deum diligit & quæ à dilecto separata non potest vivere nisi cum ingenti dolore; animam quæ videt in se reatum pœnæ quod à videndo Deo & possidendo impeditur, animam quæ multos in vivis novit à quibus si vellent juvaretur, & quantocyus in divinos introduceretur amplexus: & tamen ab illis non auditur, negligitur, oblivioni datur! Satifne putas hoc esse miserum & miseratone dignum?

Nonne vero hæc sæpius audivisti? A quibus autem audivisti, nisi ab his ipsis à quibus accepisti quam profiteris Christianam & Catholicam fidem? Dic unde habes quod sit unus & trinus Deus, quod sit Christus Deus simul & homo: quod sit paradysus Beatorum & Infernus damnatorum? Nonne ab Ecclesia? Nonne ab Ecclesiasticis: Nonne ab Ecclesiæ Pastoribus aut approbatis Doctoribus, qui quod Ecclesia definiit, annuntiant? Et nonne id definitum, nonne id denuntiatum est, quod circa hunc articulum audivisti? Nam et si quædam particularia de pœnarum genere, de qualitate ignis, de diuturnitate mansionis non sint determinata, quod tamen spectat ipsam rei quæ vocant substantiam, non minus Ecclesia definiit, nec minus de fide divina est esse Purgatorium ubi animæ defunctorum per aliquod tempus cruciantur, quam quod sit Christus, quam quod sit cœlestis beatitudo vel æterna damnatio. Unde expresse Tridentinum Concilium quando agit de hoc articulo quantis fulciatur testimoniis, & quantum sit fidelitate docendus, præaudiendus his memorandis declarat verbis: *Cum Catholica Ecclesia, Spiritu sancto edocta ex sacris libris, & antiqua Patrum traditione, in Sacris Conciliis, & novissime in hac Oecumenica Synodo docuerit Purgatorium esse, animasque ibi detentas, fidelium suffragiis, potissimum vero acceptabili Altaris sacrificio juvari, præcipit sancta Synodus Episcopis, ut sanam de Purgatorio doctrinam à Sanctis Patribus & Sacris Conciliis traditam, à Christianis fidelibus credi, teneri, doceri & ubique prædicari diligenter studeant. Et distinctius contra eos qui secus docerent aut crederent: Si quis, inquit, post acceptam Institutionis gratiam cuilibet peccatori penitenti ita culpam remitti & reatum æternæ pœnæ deleri dixerit, ut nullus remaneat reatus pœnæ temporalis exolvendæ, vel in hoc saculo vel in futuro, in purgatorio, antequam ad regnum cælorum aditus patere possit anathema sit. Id est, maledi-*

Sess. 25. c. 1.

Sess. 4.
Can. 30.

tionem, condemnationem & damnationem æternam incurrant hi qui hoc non crediderint. Quare potro sic condemnati qui nō crediderint, nisi quia quæ audiunt, fidē merentur? Nisi quia sic Ecclesia statuit, & quod statuit sic credendum est, sic Christus imperavit: *Si Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut Ethnicus & Publicanus?* Et nos tales incredulos habemus pro hæreticis, aut non sumus vere Catholici.

Quod erat itaq; declarandum, vides quam sint hæc fide digna quæ de pœnis animarum audivisti, cum sint ipsius objecta divinæ fidei, quibus nihil certius, nihil firmius esse potest. Pergamus in aliis propositionum partibus evolvendis: Dicitur est quod animæ suæ in illa miseria miseri cordiam possent, Quis potro dubitet ita esse cura videant se à nobis juvari posse, cum certò sciant id esse gratum Deo ut à nobis juventur & liberentur, cum & intelligant id esse nobis facile, & adeo non damnosum quin potius valde utile & fructuosum? Hoc sequitur explicandum, & res ita est in aperto ac confesso apud omnes cuiuscumque sint status, ut qui diceret se non posse, hunc ego dicerem magis posse. Hoc ipsum nempe quod agimus, hoc ipsum quod nil aliud possumus, offeramus Deo pro ipsis, id acceptabit Deus, & tantum illis pœnæ relaxabit, quantum est oblationis nostræ meritum.

Sunt alia quidē aliis valore ac merito præstantiora: Sacrosanctum Missæ sacrificium pro defunctis oblatum primas meriti tenet partes, ut jam audivimus ex Tridentino. Deinde indulgentiarum lucra, & preces Ecclesiæ quas fundunt Sacerdotes, vel quas privatim quisque recitet; Tam Eleemosynæ, jejunia, macerationes corporis, & quidquid satisfaciendi pro peccatis vim habet, & in illam pores quibus volens applicare. Quod si nil horum habes nec potes, quod sit tuo sit ita intentus operi, ut præter illud tuum opus tuamve paupertatem, tota die nil cogites; huc te appello, hic te expecto, quantumcumque sis pauper nil ut habeas quod in Eleemosynam largiaris, quantumcumque sis infirmus, nihil ut possis de corporis detrahere necessitatibus, quantumcumque sis imphæatus negotiis vel ruo affixus operi, nil ut possis orare longius; bene habet, sola restet bona voluntas quam nullus à te auferre potest, & satis dives es satisque potens ad erigendam à suis pœnis unoquoque die animam, vel etiam plures. Offer ut dicebam, illud opus

III. PUNCTUM.

opus tuum, illum laborem hodiernum, illam tuam paupertatem, infirmitatem, injuriam & quidquid patiaris, aut quidquid agas per singulas quantum distingui possunt dici partes; Offer inquam, Deo semel ea mente ut proficit animabus illis; & proderit suo modo ne dubites, peinde ac si orasses aut jejunasses in hunc ipsum finem.

Sicut enim pecuniam ex diurno tuo collectam penso si dares in solutionem alieni debiti, solveretur certe hoc debitum; sic plane tuus labor sine laboris tui meritum si velis, ad solvendas ex vinculis suis animas derivare, salvasti animam, vel ex toto, vel ex parte, pro aequata meritatione cum debito. Neque vero hinc tibi aliquid deperibit vel ex temporalis mercede, ut patet, vel ex spirituali lucro, ut constat ex ipso Charitatis quae tum exerceatur valore ac pietio, quod tanti apud Deum est meriti, ut tanto majus in te lucrum retundatur, quanto minus tibi de tuo referaris.

Adde, quanto affectu illa per te donata caelo Anima, quantum tibi necesse est apud Deum impetrabit & obtinebit gratiam, virtutum, & Beatitudinis: Certe hoc non minus certum quam Beatorum animas esse gratas & nemores bonorum quae acceperunt, ipsumque Deum esse bonum cum bonis, & cum sanctis sanctum, ut ait David, qui & factio suo rem valde illustrat & confirmat. Nam cum viri Jabes Galaad Saulis occisi caput religiose sepelissent, ita gratum hoc habuit, ut praeter illam quam a Deo Charitatis mercedem acceperunt, se ipsis etiam regia munificentia gratiam redditurum promiserit: *Benedixit vos, inquit, Dominus, qui fecistis misericordiam hanc cum Domino vestro Saul, & sepelivistis eum. Et nunc retribuere vobis quidem Dominus misericordiam & veritatem: sed & ego reddam gratiam, eo quod fecistis verbum istud.*

Quibus ita declaratis, quid restat nisi ut evidenter intelligas quod habet Propositio. Non misereri scilicet peccantium misericordiam animarum, hoc est, vel non credere quae fide digna dicuntur de extrema ipsarum miseria, vel nolle illis, quod facile possis, succurrere? Quid sit autem hoc ita non credere, vel hoc nolle, jam discet ex proposita Veritate, cuius certa & evidens inde Conclusio ducitur.

HOC nempe est nimia vel Incredulitatis, vel Crudelitatis ingenium.

Hoc est esse prius incredulum, non credere quae audiuntur tali fide digna, quae ipse deus creditur. Vel hoc plane est supra modum esse crudelem, non subvenire quibus possidem te rogant, dum te sollicitant, dum te adjurant extrema sua in misera, mediis in ignibus unde se non possunt eripere. Possunt vero per te tam facile eripi, quam tibi facile est id veile, volendo laboris tui partem aliquam sine ullo tuo detrimento impertiri. Et tu nolis: tu dissimules! tu negligas! tu alia omnia cogites! Dic quae lo, quid sit esse inhumanum, immanem & feris ipsis ferociorem, nisi hoc sit?

Cum de fundendis ad convertendos peccatores precibus ageretur, in tertia parte, id tantum esse dictum est, ut impium esset non id praestare Officii propter miserandam nempe statum in quo jacet peccator, & quo potest oratione liberari. Miserandum certe peccati lethalis statum, & omni modo liberandum! Sed tamen attentè consideranti nonnulla occurrunt, quae diuorem quandam impietatem arguant si neges Animam quod a te petit, quam si peccatori non redderes,

Primum est quod peccator seipsum per Dei gratiam juvare potest, non autem animam ut dictum est. Quid autem miserius, & quid ad flectendos in misericordiam animos potentius, quam impotentia miserum? Quid contra dicitur & crudelius, quam illa vita vel audita non omnino flecti?

Secundum est quod non ita possis quae velis in peccatoris gratiam, sicut potes subsidium afferre animae suis in poenis destitutae; Nam ipse sapientius tuis peccator obstitit monitis & precibus, & quam a deo peteres gratiam, ipse suis avertit flagitiis. Non sic autem anima, non sic unquam sibi aut tibi obstat, nec ullum ex terponit obicem tuis participandis benefactis.

Tertium est quod ipse Deus non ita plerumque velit se orari pro peccatoribus, sicut pro animabus; *Vt quaequid in lugas Saul, cum ego projecerim eum ne regnet super Israel* Sic Samueli dictum a Domino; Et Prophetæ Jeremiae: *Tu noli orare pro populo hoc; nec assumes pro eis laudem & orationem. Et non obstitas mihi, quia non*

M m 3

exau-

Fer. 2.

Hebd. 10.

1. Reg. 16.

Jerem. 7.

Psal. 17.

1. Reg. 2.

exaudiam te. At non ita de quacumque anima, quæcumque tandem illa sit, nulla una est pro qua non libenter orari velit Deus, nihilque habeat oprabilius, quam ut quoquo modo iustitiæ suæ satisfiat, & bonitatis thesauros aperiat, unde nihil dubites in defunctorum gratiam quidquid velis profundere. Nam si opus aliquid misericordiæ sic Deus diligit ut in extremo Judicio de solis his operibus videatur esse quæstio, nec salvandum ullum aut damnandum, nisi qui misericors aut immisericors fuerit: qualem putas futurum in eos Deum, qui patientes animas libenter sublevarint, cum in uno hoc opere cætera pene omnia quæ dicuntur opera misericordiæ contineantur? Hoc est enim esurientes pascere, seu sitientes potare, nam nullus mortalium tanta umquam siti premitur, quanta illæ animæ ut Deo perficiantur. Hoc est in carcere positos visitare, Hoc est, solam afflictos; Et longe est hoc amplius quam corpus mandare sepulture, vel peregrinum hospitem suscipere, cum in æterna illa tabernacula, quæ tantis petunt laboribus, promoveantur.

Adde quod sæpe naturalis est compassio quæ nos ad sublevandam miserorum miseri-

am trahit, quæ licet bona sit, tanto tamen minus est bona, quanto magis est naturalis. At vero in mortuos misericordia tota est ex auditu, tota ex fide, tota supernaturalis, & proinde majoris profecto meriti.

Denique, licet hæc ipsæ pro quibus oras animæ jam fruere gloriâ, tamen illud ita gratum habet Deus, ut numquam irritum esse finat, sed vel in alios, vel in teipsum multiplici refundat sœnore. Cum e contra sit ita sævum & crudelem vivens præstitit in mortuos nulla ut in illos sicutis misericordia, sic permittere Deus, ut tibi mortuo par referatur lævitia: & cogaris aliquando sentire quod Rex ille crudelissimus Adonibécæc agnoscebat, dum cæcis summitatibus manum ac pedum suorum dicebat: *Septuaginta Reges amputatis manuum ac pedum summitatibus colligebant sub mensa mea ciborum reliquias. SICUT FELI, Ita REDDIDIT MIHI DEVS.* *Iud. 7.*

Vide in 3. p. Dominica 10. ubi de homine qui in latrones inciderat quem Samaritanus curandum suscepit: *Si vis curari, cura. Quæ mensura mensus fueris, eadem & remetietur tibi.* Et Dom. 11. *Qui non audit, non audietur.*

Die 11.
Novembris.

IN FESTO S. MARTINI CONFESSORIS PONTIFICIS.

Expoliavit se Ionathas tunica qua erat indutus, & dedit eam David. 4. Reg. 18.

VERITAS PRACTICA.

Momentum illud ex quo pendet æternitas, sæpe momentum tale est, quo se sua Martinus expoliavit tunica.

Sæpe momentum illud est, in quo petitur Eleemolyna.

Sæpe momentum illud est, in quo de uno Virtutis actu statim agendo agitur.

SENSVS & RATIO EST, Quod momentum illud ex quo pendet æternitas, sæpe momentum illud est, quo suos probare solet Deus.

Sed momentum quo se homines probare solet Deus, sæpe momentum illud est in quo petitur Eleemolyna, vel de uno quopiam Virtutis actu statim agendo agitur.

Ergo & momentum illud est ex quo pendet æternitas. Quod sane est diligenter exendendum, & in omnem bene agendi occasionem intendendum, exemplo sancti Martini.

I. PUNCTUM.

O beatum Pontificem qui totis visceribus diligebat Christum Regem, & non formidabat imperii principatum!

Sic Ecclesia de S. Martino compendiosè Virtutes ejus quæ multæ sunt & insignes referens, ad singularem quæ in Christum ferebatur dilectionem, cujus evidentissimum dedit testimonium cum adhuc esset Catechumenus. Nam sicut Ionathas Saulis filius amore David raptus, quæ induebatur tunica Davidem